

Кравець Олег Олександрович,
аспірант кафедри публічного управління та регіоналістики,
Національний університет «Одеська політехніка»,
проспект Шевченка, 1, Одеса, Одеська область, 65044
ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-6074-6595>
e-mail: k_maloy@ukr.net

ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АНАЛІЗ ВПЛИВІВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ НА КЛЮЧОВІ ПАРАМЕТРИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Анотація. У статті встановлено існування взаємозв'язку між окремими основними показниками соціально-економічного розвитку та індикаторами сталого розвитку територій, де попередньо було виокремлено сукупність показників та індикаторів, розкрито сутність таких взаємозв'язків. Доведено, що наукові дослідження щодо оцінки сталого (збалансованого) розвитку не повною мірою корегуються з вітчизняними нормативними актами щодо оцінки діяльності органів публічного управління.

У статті здійснено аналіз динаміки окремих показників сталого розвитку, починаючи з 2015 року, тобто з моменту прийняття в Україні нормативно-правових документів щодо впровадження ідей сталого розвитку. Цей аналіз дав підстави стверджувати, про позитивні тенденції щодо значень усіх обраних показників, які можна було отримати з відкритих даних, а саме валового регіонального продукту, інвестицій в основний капітал, рівня бідності і зайнятості, викидів вуглекислого газу. Тобто, було обрано індикатори, що відображали усі три складові сталого розвитку. Це дало підстави зробити висновок, що між соціально-економічними показниками та індикаторами сталого розвитку існує взаємозв'язок і взаємозалежність, а, навіть, не повною мірою впроваджена в практику публічного управління ідея сталого розвитку мала ознаки її втілення при позитивному соціально-економічному розвитку територій. У статті зазначено, що тенденції впровадження сталого розвитку в Україну можна відслідковувати лише до початку повномасштабної війни, подальші дані є демонстрацією негативних змін у державі, а значить і в її сталому розвитку.

У статті стверджується, що маючи значний природний і людський капітал, наша держава після закінчення воєнних дій може відновлювати свою економіку, лише за умов імплементації ідей та вимог сталого розвитку. При цьому доцільно виходити з індикаторів екологічної складової сталого розвитку. Робиться висновок, що при оцінці стану розвитку територій доцільно за основу взяти індикатори сталого розвитку, а соціально-економічні показники можуть бути використані в оцінці конкретних галузей та сфер народного господарства.

Ключові слова: публічне управління; національна економіка; показники сталого розвитку; вплив соціально-економічного розвитку на складові сталого розвитку; тенденції сталого розвитку.

© Кравець О. О., 2025

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0.

Як цитувати: Кравець О. О. Публічно-управлінський аналіз впливів соціально-економічного розвитку на ключові параметри сталого розвитку. *Теорія та практика державного управління*. 2025. Вип. 1 (80). С. 167–178. <http://doi.org/10.26565/1727-6667-2025-1-10>

Постановка проблеми. Концепція сталого розвитку територій, основи якої було затверджено Організацією Об'єднаних Націй, передбачає баланс між трьома складовими – економічною, соціальною і екологічною. Проте розвиток територій в країнах світу, діяльність їх органів публічної влади в адміністративно-територіальних одиницях оцінювалася державами відповідно до затверджених внутрішніх методик. Виникла проблема адаптації та узгодження показників сталого розвитку до вимог і нормативів публічного управління щодо соціально-економічного розвитку в кожній державі, у тому числі і в Україні. До сьогодні встановлення взаємозалежності названих показників залишається складним багатоплановим завданням.

Тому **метою статті** є встановлення зв'язків між показниками соціально-економічного розвитку та індикаторами сталого розвитку, визначення тенденцій в динаміці змін окремих індикаторів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання сталого (збалансованого) розвитку територій фундаментально розглядалося науковцями різних наукових галузей ще задовго до затвердження Організацією Об'єднаних Націй Концепції і Стратегії сталого розвитку. Виробленням методик оцінки збалансованого розвитку територій, індикаторів такого розвитку, його складових були присвячені дослідження таких науковців як Т. Гречко, В. Кузнichenko, В. Лапшин, С. Лісовський, С. Романюк, Л. Руденко та інших. Досить широкими є дослідження сталого розвитку після 2015 року, особливо молодими дослідниками. Так, зокрема, О. Усаченко досліджував концептуальну основу сталого розвитку як інтеграції складових, Р. Замковий пропонував застосування стандартів ISO для структурованої системи управління сталим розвитком територіальних громад, О. Федик та С. Федик аналізували інноваційні практики та їх роль у забезпеченні сталого розвитку через підвищення прозорості. Після повномасштабного вторгнення росії в Україну актуалізувалися дослідження сталого розвитку з врахуванням реалій війни, що відображено у дослідженнях таких науковців як Д. Анфілов, К. Завгородній І. Ігнатенко, І. Іртищева, І. Крамаренко, Л. Лейба та інших. Проте ці дослідження не містять елементів узгодження показників соціально-економічного розвитку територій та індикаторів сталого розвитку, що має стати основою оцінки територіального управління в Україні.

Виклад основного матеріалу.

Необхідність щодо дотримання балансу у розвитку територій ставала темою досліджень багатьох науковців як у галузі державного управління так і економічної науки. Дослідники пропонували введення набору складових для забезпечення збалансованого розвитку, сукупності показників, які б давали можливість оцінити цей баланс. Тобто, наукове обґрунтування поняття сталого розвитку, підходів до його оцінки відбувалося раніше, навіть у нашій країні, ніж це поняття було введено в світову термінологію низкою документів ООН.

Так, зокрема, С. Лісовський ще в 2009 році, характеризуючи особливості сталого розвитку, зазначаючи нестабільність основних показників, вказує, що «це свідчить не про дефіцит ресурсів розвитку України, а насамперед про їх вкрай нераціональне використання. Усе це підтверджує особливу важливість управлінської складової забезпечення сталого (збалансованого) просторового розвитку» [7, с.104]. І, хоча, наукові дослідження вказували на необхідність врахування різних складових у розвитку територій, оцінка результатів діяльності державних органів влади на місцях за нормативними актами стосувалася лише економічної складової. Так, відповідно до Порядку проведення оцінки результатів діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, який був затверджений відповідною постановою уряду [10] до показників, за якими оцінювалася діяльність названих місцевих органів виконавчої влади, були «віднесені такі контекст-індикатори:

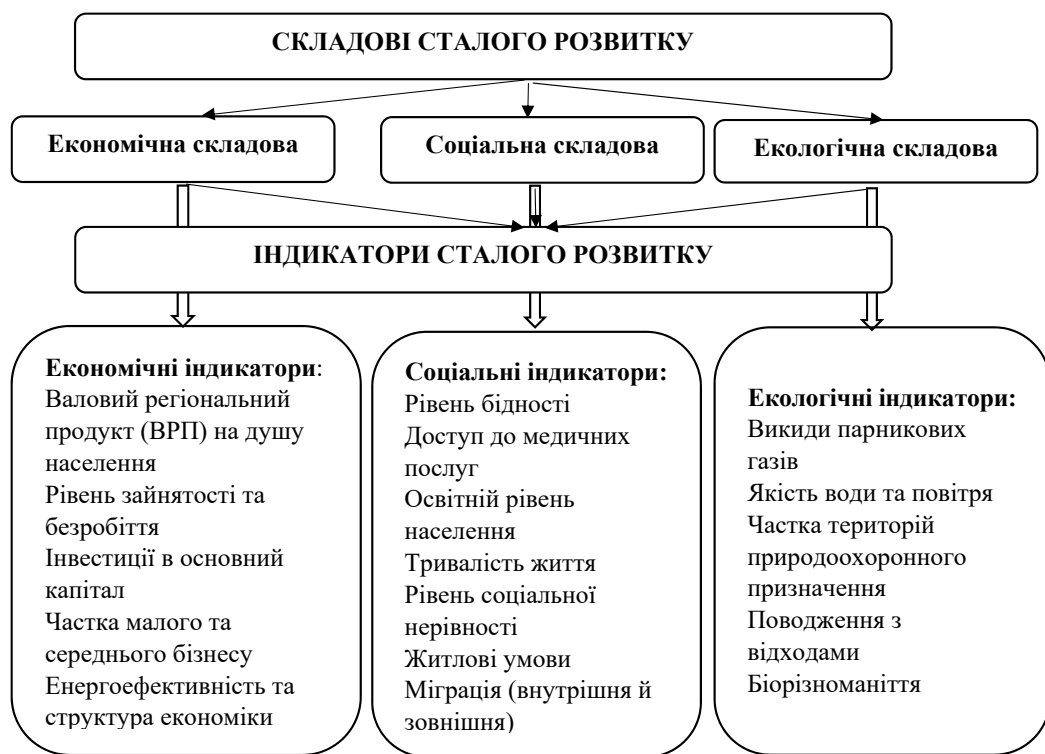

Рис.1. Основні індикатори сталого розвитку регіонів
Fig. 1. Main indicators of sustainable development of regions

Тобто, між цими показниками існує взаємозв'язок і взаємозалежність (табл.1). Як, наприклад, можна стверджувати, що такий показник як внутрішній регіональний продукт, що може характеризувати і соціально-економічний розвиток і сталий розвиток, а саме його економічну складову при зростанні зна-

Таблиця 1

**Зв'язок між окремими індикаторами сталого
та соціально-економічного розвитку**

Table 1

**The relationship between individual indicators of sustainable
and socio-economic development**

Індикатор сталого розвитку / Sustainable development indicator	Соціально-економічний показник / Socio-economic indicator	Суть зв'язку / The essence of the connection
Рівень зайнятості населення	Рівень економічної активності, продуктивність праці	Висока зайнятість сприяє зростанню ВВП, зменшенню соціального навантаження
Валовий регіональний продукт (ВРП)	ВВП на душу населення	Показує економічну потужність території, інтегрує ефекти зайнятості, інвестицій, виробництва
Інвестиції в основний капітал	Частка інвестицій у ВРП, капіталовкладення праці	Базовий рушій економічного зростання та модернізації виробництва
Рівень бідності	Рівень доходів населення, джині-коефіцієнт	Впливає на внутрішній попит і соціальну стабільність
Розвиток МСП (малого та середнього підприємництва)	Частка МСП у ВРП, кількість суб'єктів господарювання	Показник гнучкості економіки, інноваційної активності, зайнятості
Доступ до освіти та охорони здоров'я	Якість людського капіталу, індекс людського розвитку (ІЛР)	Формує трудовий потенціал, конкурентоздатність економіки
Енергоефективність та ресурсозбереження	Витрати енергії на одиницю ВВП, енергоінтенсивність	Показує здатність економіки до екологізації та зменшення витрат
Викиди парникових газів	Екологічні податки, витрати на охорону довкілля	Зв'язок між екологічною та економічною політикою (особливо в «зеленому» зростанні)
Рівень цифровізації управління	Продуктивність державного управління, легкість ведення бізнесу	Підвищує ефективність економіки через прозорість, зниження трансакційних витрат

чень має супроводжуватись зменшенням бідності (показник соціальної складової) і скороченням шкоди довкіллю (показник екологічної складової). Такий показник соціально-економічного розвитку як рівень зайнятості відображає як економічну активність, так і соціальну стабільність, тобто може виступати характеристикою двох складових сталого розвитку, який відображає баланс між трьома вимірами: економіка, суспільство, екологія.

Для аналізу динаміки окремих показників сталого розвитку в Україні були використані відкриті дані Державної служби статистики та Міністерства економіки України [2;3;9]. У розділі «Регіональна статистика» для аналізу було обрані такі показники як валовий регіональний продукт, зайнятість, інвестиції, у розділі «Охорона навколишнього природного середовища» досліджувалися такі показники як викиди та витрати. Тобто, портал відкритих даних дав можливість проаналізувати динаміку окремих показників, які є індикаторами сталого

розвитку територій. Так, один з основних показників економічної складової сталого розвитку – валовий регіональний продукт – зростав за період з 2015 до 2022 року. Із початком війни, зрозуміло, відбувся певний спад (табл. 2).

Таблиця 2
Динаміка окремих індикаторів сталого розвитку в Україні за 2015-2023 рр.

Table 2
Dynamics of individual indicators of sustainable development in Ukraine for 2015-2023

Рік / Year	ВРП (трлн грн) / GRP (trillion UAH)	Рівень зайнятості (%) / Employment rate (%)	Рівень бідності (%) / Poverty rate (%)	Інвестиції в основний капітал (трлн грн) / Investment in fixed assets (trillion UAH)	Викиди CO ₂ (млн т) / CO ₂ emissions (million tons)
2015	1,890	56,5	27	0,25	210
2016	2,1	57,2	25,5	0,28	205
2017	2,36	58	24	0,31	198
2018	2,6	58,7	22,5	0,34	192
2019	2,78	59,1	21	0,38	185
2020	3,1	60	20,2	0,4	180
2021	3,35	60,2	19,5	0,42	175
2022	3,7	61	18	0,45	165
2023	3,2	57,2	22,3	0,37	170

Аналогічна тенденція характерна і щодо інвестицій в основний капітал, де також спостерігалася позитивна динаміка до 2022, а у 2023 відмічається, що і зрозуміло, значне падіння (рис. 2).

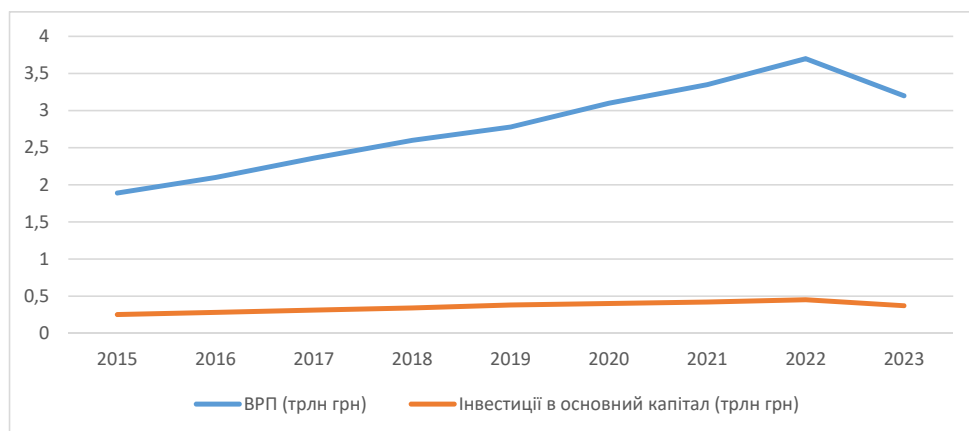

Рис. 2. Динаміка ВРП та інвестицій в основний капітал за 2015-2023 рр.
Fig. 2. Dynamics of GRP and fixed capital investments for 2015-2023

Крім того такий показник соціально-економічного розвитку, як рівень зайнятості, може характеризувати як економічну так і соціальну складову сталого розвитку. Його значення загалом також зростало протягом 2015-2022 років, а в 2023 році спостерігається його зниження (рис. 3), що пов'язано з повномасштабною війною, яка призвела до таких соціальних процесів як внутрішнє переміщення, мобілізація, еміграція тощо.

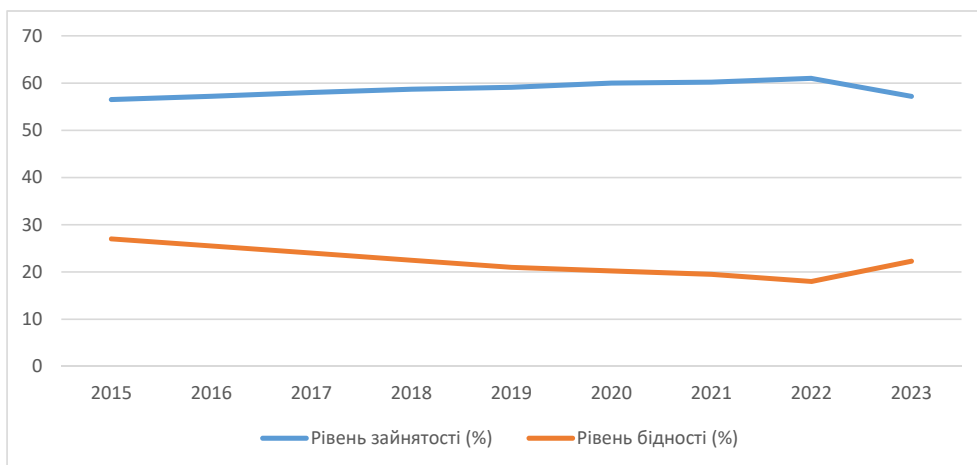

Рис. 3. Динаміка рівня зайнятості та рівня бідності за 2015-2023 рр.
Fig. 3. Dynamics of employment and poverty levels for 2015-2023

Тому тенденції змін значень індикаторів сталого розвитку України, з метою визначення позитивних і негативних особливостей розвитку, можна відслідковувати лише до початку повномасштабного вторгнення росії в Україну, а значення за перший рік війни слугуватиме демонстрацією негативних змін у державі.

Індикаторами сталого розвитку соціальної і екологічної складової, для яких позитивна тенденція характеризується зменшенням значень показників, можуть бути рівень бідності, який знижувався до 2021, але в 2023 знову зріс та викиди вуглекислого газу що також характеризується аналогічною тенденцією щодо зміни кількісних значень (рис.3; 4). Якісно це означало, що до 2022 року спостерігався поступовий перехід до екологізації виробництва, що важко оцінити з початком війни.

Таким чином навіть не до кінця впроваджена в практику публічного управління ідея сталого розвитку має ознаки її втілення при позитивному соціально-економічному розвитку, оскільки показники сталого і соціально-економічного розвитку тісно взаємопов'язані. З початком повномасштабної війни при різких негативних тенденціях щодо стану економіки країни погіршуються і значення індикаторів сталого розвитку. У зв'язку з цим дослідження науковців і в умовах війни щодо імплементації ідей сталого розвитку в Україні продовжуються. Так, Ф. Рагімов, зокрема досліджує нову парадигму публічного управління в регіонах, а саме відновлення, децентралізацію й імплементацію принципів «good

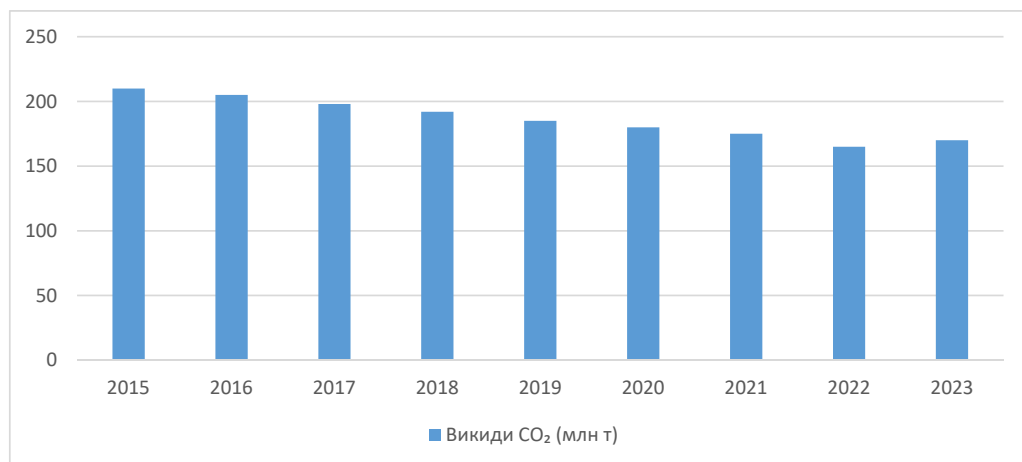

Рис. 4. Динаміка рівня викидів вуглекислого газу за 2015-2023 рр.

Fig. 4. Dynamics of carbon dioxide emissions in 2015-2023

governance», систематизує підходи до моніторингу соціально-економічних і екологічних показників регіону [15].

Окремі науковці, досліджуючи питання входу України в європейський торговельний простір на нових умовах, аналізують міжнародні стандарти через призму сталого розвитку нашої держави. Оскільки Міжнародна організація зі стандартизації (ISO) затверджує міжнародні документи, що визначають «вимоги, специфікації, рекомендації або характеристики для забезпечення якості, безпеки та ефективності продукції, послуг і систем» [міжн], то ці стандарти за дослідженнями окремих науковців мають також враховуватися при плануванні сталого розвитку територій. Зокрема, як стверджує Д. Анфілов, у дослідженні сталого розвитку міст «У стандартах ISO зазначені загальні показники, але конкретні показники можуть змінюватися залежно від регіону чи міста. Потрібно адаптувати індикатори для кожного міста, зокрема додати локальні цілі або специфічні виклики, які можуть бути характерними для конкретного міста» [1, с.12]. Питання дотримання міжнародних стандартів містить у собі забезпечення усіх трьох складових сталого розвитку, особливо екологічної.

Як стверджують І. Ігнатенко та Л. Лейба, досліджуючи питання екологічного планування, «на сьогодні ще воєнні дії завдали масштабної шкоди цивільній інфраструктурі України, що створило безпрецедентні виклики для відновлення країни. Зруйновано або пошкоджено житлові будинки, мости, об'єкти критичної інфраструктури, промислові підприємства та інші важливі споруди. Відбудова та відновлення такої інфраструктури має здійснюватися з обов'язковим урахуванням екологічних норм і стандартів, що є важливим для забезпечення сталого розвитку...» [4, с. 355]. Таким чином, при подальшому відновленні економіки нашої держави підґрунтям має слугувати екологічна складова у розвитку територій, оскільки з війною було завдано величезної

шкоди довкіллю, що впливає і на здоров'я людей, і дотримання міжнародних стандартів торгівлі, і можливостей інвестування тощо. Як стверджують І. Іртищева, І. Крамаренко, К. Завгородній: «Україна має великий потенціал для реалізації концепції сталого розвитку, особливо з урахуванням її багатих природних ресурсів та талановитого населення. Проте, це вимагатиме системних змін, інноваційного мислення та спільних зусиль усіх секторів суспільства» [5, с. 216]. Тому доцільно стверджувати, що маючи значний природний і людський капітал, наша держава може відновити свою економіку, досягти значного соціально-економічного розвитку лише при імплементації ідей та вимог сталого розвитку. При цьому при оцінці стану розвитку територій доцільно за основу взяти індикатори сталого розвитку. Загальні соціально-економічні показники можуть бути використані в оцінці конкретних галузей та сфер народного господарства, економіки у цілому.

Висновки.

Аналіз дав підстави стверджувати, що між соціально-економічними показниками та індикаторами сталого розвитку існує взаємозв'язок і взаємозалежність, наприклад рівень зайнятості відображає як економічну активність, так і соціальну стабільність, тобто може виступати характеристикою двох складових сталого розвитку. Окремі показники соціально-економічного розвитку можуть відображати баланс між трьома вимірами: економіка, суспільство, екологія.

Аналіз динаміки значень окремих показників сталого розвитку в Україні, з метою визначення позитивних і негативних особливостей розвитку показав, що навіть не до кінця впроваджена в практику публічного управління ідея сталого розвитку до початку повномасштабного вторгнення, починаючи з 2015 року мала ознаки її втілення при позитивному соціально-економічному розвитку територій, оскільки показники сталого і соціально-економічного розвитку тісно взаємопов'язані. Необхідно зазначити, що тенденції сталого розвитку можна відслідковувати лише до початку повномасштабного вторгнення росії в Україну, а значення за перший рік війни слугує демонстрацією негативних змін у державі, а значить і її сталому розвитку, зокрема до 2022 року в Україні спостерігався поступовий перехід до екологізації виробництва, що важко оцінити з початком війни. З початком повномасштабної війни при різких негативних тенденціях щодо стану економіки країни погіршуються і значення індикаторів сталого розвитку.

Доцільно стверджувати, що маючи значний природний і людський капітал, наша держава після закінчення воєнних дій може відновлювати свою економіку, лише за умови імплементації ідей та вимог сталого розвитку. До того ж при оцінці стану розвитку територій доцільно за основу взяти індикатори сталого розвитку. Загальні соціально-економічні показники можуть бути використані в оцінці конкретних галузей та сфер народного господарства, економіки у цілому. Тому **подальшими науковими розвідками** можуть стати питання оцінки екологічної складової сталого розвитку як основи соціально-економічного розвитку і відновлення регіонів України, особливо тих територій, які найбільше постраждали від воєнних дій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Анфілов Д.Ю. Міжнародні стандарти ISO для сталого міського розвитку: можливості адаптації та застосування в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». 2024. № 52. С.7-16. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/70424/1/УЖНУ%20№52_2024.pdf
2. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. Охорона навколишнього природного середовища. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. Регіональна статистика. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Ігнатенко І.В., Лейба Л.В. Правові питання екологізації у просторовому плануванні. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2025. № 01, с. 353-357.
5. Іртищева І., Крамаренко І., Завгородній К. Формування сталого розвитку національної економіки на засадах інклюзивності. *Вісник Хмельницького національного університету*. Серія: Економічні науки. 2023. № 318(3), С. 214-219. URL: DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-318-3-33>
6. Лапшин В. І., Кузнichenko В. М. Оцінка соціально-економічного стану регіонів України. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2017. №1(22). С.388-395.
7. Лісовський С.А. Суспільство і природа: баланс інтересів на теренах України. Київ: Інститут географії НАН України, 2009. 300 с.
8. Міжнародні стандарти ISO. URL: <https://isocert.org.ua/2023/12/08/mizhnarodni-standarty-iso/>
9. Міністерство економіки України. Офіційний сайт. URL: <https://www.me.gov.ua/>
10. Про запровадження проведення оцінки результатів діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 09.06.2011 р. №650. Втрата чинності від 10.12.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/650-2011-%D0%BF#Text>
11. Про затвердження Порядку розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів. Постанова КМУ від 11. 11 2015 р. № 932 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-%D0%BF#Text>
12. Про стратегію сталого розвитку «Україна 2020» :Указ Президента України від 12. 12. 2015 р. № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text>
13. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента від 30. 09. 2019 р. №722/2019 URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825>
14. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку / Т.К. Гречко, С.А. Лісовський, С.А. Романюк, Л.Г. Руденко. Херсон: Гринь Д.С., 2015. 264 с.
15. Рагімов Ф. Сталий розвиток регіонів в умовах повоєнного відновлення в контексті формування наукової парадигми публічного управління. *Публічне управління та місцеве самоврядування*. 2023. №1. С.46-52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2023-1-7>
16. Цілі сталого розвитку та Україна. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>
17. Indicators of Sustainable Development. United Nations. URL: http://www.un.org/esa/dsd/dsd_aofw_ind/ind_index.shtml?utm_source
18. Our Work on the Sustainable Development Goals in Ukraine. United Nations. Ukraine. URL: https://ukraine.un.org/uk/sdgs?afd_azwaf_tok=eyJhbGciOiJIUzI1NiJ9
19. World Bank Group. URL: <http://www.worldbank.org>

20. United Nations, 2015. Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development. A/RES/70/1/-UN. N.Y. URL: <https://www.sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>

Стаття надійшла до редакції 25.03.2025

Стаття рекомендована до друку 26.04.2025

Oleh Kravets, PhD student of the Department of Public administration and regionalism
Odessa Polytechnic National University, Shevchenko Avenue, 1, Odesa, Odesa region, 65044
ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-6074-6595> e-mail: k_maloy@ukr.net

PUBLIC ADMINISTRATIVE ANALYSIS OF THE IMPACTS OF SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT ON KEY PARAMETERS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Abstract. The article establishes the relationship between individual main indicators of socio-economic development and indicators of sustainable development of the territory, where previously a set of indicators and indicators was identified, and reveals the essence of such relationships. It has been proven that scientific research on the assessment of sustainable (balanced) development is not fully aligned with domestic regulations on the assessment of the activities of public administration bodies.

The article analyzes the dynamics of individual indicators of sustainable development, starting from 2015, that is, from the moment of adoption in Ukraine of regulatory documents on the implementation of sustainable development ideas. This analysis gave grounds to assert positive trends in the values of all selected indicators that could be obtained from open data, namely gross regional product, investment in fixed assets, poverty and employment levels, and carbon dioxide emissions. That is, indicators were selected that reflected all three components of sustainable development. This gave grounds to conclude that there is a relationship and interdependence between socio-economic indicators and indicators of sustainable development, and even the idea of sustainable development, which was not fully implemented in the practice of public administration, had signs of its implementation with positive socio-economic development of territories. The article states that trends in the implementation of sustainable development in Ukraine can be traced only until the start of a full-scale war, and subsequent data demonstrate negative changes in the state, and therefore in its sustainable development.

The article argues that, having significant natural and human capital, our state can restore its economy after the end of hostilities only if the ideas and requirements of sustainable development are implemented. In this case, it is advisable to proceed from indicators of the environmental component of sustainable development. It is concluded that when assessing the state of development of territories, it is advisable to take sustainable development indicators as a basis, and socio-economic indicators can be used in assessing specific industries and spheres of the national economy.

Key words: *public administration; national economy; sustainable development indicators; impact of socio-economic development on the components of sustainable development; sustainable development trends.*

In cites: Kravets, O. O. (2025). Public administrative analysis of the impacts of socio-economic development on key parameters of sustainable development. *Theory and Practice of Public Administration*, 1 (80), 167–178. <http://doi.org/10.26565/1727-6667-2025-1-10> [in Ukrainian].

REFERENCES:

1. Anflov, D.Yu. (2024). International ISO standards for sustainable urban development: possibilities of adaptation and application in Ukraine. *Scientific Bulletin of Uzhgorod National University. Series «International Economic Relations and World Economy»*. 52, 7-16. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/70424/1/УЖНУ%20№52_2024.pdf [in Ukrainian].
2. State Statistics Service of Ukraine. Official website. Environmental protection. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].
3. State Statistics Service of Ukraine. Official website. Regional statistics. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/> [in Ukrainian].
4. Ignatenko, I.V. & Leiba, L.V. (2025). Legal issues of environmentalization in spatial planning. *Analytical and comparative law*, 01, 353-357 [in Ukrainian].
5. Irtysheva, I., Kramarenko, I. & Zavgorodniy, K. (2023). Formation of sustainable development of the national economy on the principles of inclusiveness. *Bulletin of the Khmelnytsky National University. Series: Economic Sciences*, 318(3), 214-219. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-318-3-33> [in Ukrainian].
6. Lapshyn, V. I., & Kuznichenko, V. M. (2017). Assessment of the socio-economic state of the regions of Ukraine. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(22), 388-395. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i22.109902> [in Ukrainian].
7. Lisovsky, S.A. (2009). *Society and Nature: Balance of Interests in the Territory of Ukraine*. Kyiv: Institute of Geography of the National Academy of Sciences of Ukraine, 300.
8. International ISO Standards. URL: <https://isocert.org.ua/2023/12/08/mizhnarodni-standarty-iso/>
9. Ministry of Economy of Ukraine. Official website. URL: <https://www.me.gov.ua/> [in Ukrainian].
10. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2011, June 09). Resolution of the Cabinet of Ministers on the introduction of an assessment of the results of the activities of the Council of Ministers of the Autonomous Republic of Crimea, regional, Kyiv and Sevastopol city state administrations. № 650. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/650-2011-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
11. 10.Cabinet of Ministers of Ukraine. (2015, November 11). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on approval of the Procedure for developing regional development strategies and action plans for their implementation, as well as monitoring and assessing the effectiveness of the implementation of the said regional strategies and action plans. № 932. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/932-2015-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
12. President of Ukraine. (2015, December 12). Decree of the President of Ukraine on the sustainable development strategy «Ukraine 2020», № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#Text> [in Ukrainian].
13. President of Ukraine. (2019, September 30). Decree of the President of Ukraine on Sustainable Development Goals of Ukraine for the period up to 2030. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>. [in Ukrainian].

14. Public administration in ensuring sustainable (balanced) development: T. K. Grechko, S. A. Lisovsky, S. A. Romanyuk, L. G. Rudenko (2015). Kherson: Grin D.S. 264. [in Ukrainian].
15. Ragimov, F. (2023). Sustainable development of regions in the conditions of post-war recovery in the context of the formation of the scientific paradigm of public administration. *Public administration and local self-government*, 1, 46-52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2414-4436/2023-1-7> [in Ukrainian].
16. Sustainable Development Goals and Ukraine. Government Portal. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>
17. Indicators of Sustainable Development. United Nations. URL: http://www.un.org/esa/dsd/dsd_aofw_ind/ind_index.shtml?utm_source
18. Our Work on the Sustainable Development Goals in Ukraine. United Nations. Ukraine. URL: https://ukraine.un.org/uk/sdgs?afd_azwaf_tok=eyJhbGciOiJSUzI1NiJ9.
19. World Bank Group. URL: <http://www.worldbank.org>
20. United Nations, 2015. Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development. A/RES/70/1/-UN. N.Y. URL: <https://www.sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>

The article was received by the editors 25.03.2025

The article is recommended for printing 24.04.2025